

ИНТЕРВЮ

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ ИЗДАТЕЛКАТА НЕЛИ КОНСТАНТИНОВА

"НЕ ИСКАМ ДА СЪМ ЕДНА ОТ ВСИЧКИ"

разговора води Димитрина Василева

Нели Константинова е превела тридесет книги от английски и испански. С тази дейност се занимава от 1966 година. Работи в столични вестници и списания, в Националното радио, БТА, но най-дълго в списание "Съвременник" – около десет години, още от създаването му. През 1992 година основава частната издателска къща "А н и м а".

Какво означава името "Анима"?

Анима е "дух", "душа", "вдъхвам живот" – все неща, които съм се опитвала да внушавам чрез книгите си като преводач. В тия трудни времена човек има нужда от духовни приятели, които да му помогнат да разбере, че трудностите днес, с които ни се налага да се справяме, имат и друго лице – явяват се като предизвикателство за промяна на всеки един от нас. Така че книгите, които превеждам и издавам, са послание към хората, а мотото на издателството ми е "Приятели, които откривам, ми се иска да станат и ваши приятели".

Как започна дейността Ви?

Издателството започна по чиста случайност, макар че думата "случайност" поставям в кавички, защото впоследствие се оказа една много изпирана закономерност. Цял живот се занимавам с книги, които обичам. Когато се наложи да превеждам неща, които не ми допадат, аз реших, че няма да се предам – напуснах щатната си работа и приех предизвикателството – станах частен издател. Най-последно имах възможност да правя книгите си точно такива, каквито исках да бъдат. Много познати ме посъветваха да започна с "касова" книга, за да си помогна за останалите. Но си казах, че ако тръгна с булевардно-любовни романи, аз ще бъда една от всичките. Не ме интересуваха парите, които можех да натрупам, за мене беше важно хората да усетят, че това издателство има физиономия, дори когато издавам абсолютно непознати автори. (Обичам да откривам за България нови автори, да ги въвеждам и после

другите да продължат да ги издават). Много държах така, както като преводач съм спечелила доверието, и като издател да зная, че щом читателите видят библиотечното оформление и марката на издателството, да са убедени, че купуват книга, към която много пъти ще се връщат. В този смисъл книгите ми нямат нужда от реклама. Те сами говорят за себе си.

Как си избрахте екипа? Съмишленици ли сте?

Намерихме се по една серия от случайни съвпадения. Художничката си Яна Левиева открих по великолепните илюстрации към стихосбирка на Борис Христов. С техническата ми редакторка Боряна Попова се свързах по повод на една книга, която щях да превеждам, а с компютърния оператор – Константин Михайлов, се познавахме от предишна съвместна работа. И тримата не са щатни, защото не мога да си позволя този лукс, за съжаление. Безкрайно съм им благодарна, че работим като съмишленици. Те са също перфекционисти и за български условия смятам, че постигнахме добър резултат.

Издадохте книгите на Ш. Макклеин "За да достигнеш плода" и "Танц в светлината", а малко по-късно и "Едно" на Ричард Бах. Интересът бе много голям. Какви нови заглавия да очакваме на пазара?

Подбрала съм 12 книги, които са много свързани една с друга, дори взаимно се цитират. Общи са идеите, които занимават авторите – духовните търсения на хората и всички въпроси,

които човек си задава – кой съм аз, какво е моето място в света. Всеки от творците по свой начин интерпретира проблемите, но най-важното е, че карат читателя сам за себе си да търси отговора. Първата книга, с която започнах, е "Практическа медитация". Тя съдържа 9 урока за самостоятелно занимание с медитация, която помага на човек да се концентрира и организира, за да може по-добре да се справи с всекидневието. Втората книга беше на Ш. Маклейн "За да достигнеш плода", а третата – "Танц в светлината" от същата авторка. Скоро излезе и книгата на Р. Бах "Едно". Авторът е пионер, потомък на композиторската фамилия Бах, което му личи и в прозата – много изящна и фина. Останалите книги ще бъдат изненада за читателите.

Какъв е смисълът на изречението "... това е този род четиво, което кара читателя да се чувства гений" на всяка от кориците на книгите, които сте издала?

Това е една малка закачка... Най-важното е, че тези книги карат хората да обърнат поглед към себе си, подбуждат стремежа на човека да постигне най-доброто, според възможностите си и никога не бива да се сравнява с другите, а със себе си. Всяко напредване, изкачване нагоре, да бъде сравнявано със самия него, а не с останалите, защото всички са толкова различни...

По-лесно или по-трудно е да си преводач и издател едновременно?

Много е по-трудно. Когато превеждаш, концентрираш се само над текста, по-лесно се превъплъщаваш в личността на автора, което е абсолютно задължително, за да се получи добър превод. Докато издателската работа има много посоки и отнема много енергия, но накрая удовлетворението е по-голямо.

Как постигате звучността и мелодичността на българския език при превода?

Ако обичам да превеждам, то е от любов към българския език, защото колкото по-труден и богат е един чуждестранен автор, толкова по-голямо е предизвикателството да го направиш също толкова добър и звучен на български. И до ден днешен се връщам към най-големите наши класици и писатели. Една от настолните ми книги, истинска съкровищница на думи, е Библията в

превод на Петко Славейков, издадена преди 110 години. Ето това богатство на българския език се опитвам да поддържам в книгите, които превеждам. Днес състоянието на езика е отчайващо. Вярно е, че е по-жив в сравнение с преди, но се оказва, че пак сме в рамките на един много тесен жаргон. А има толкова много думи, които отново могат да дойдат на живот, защото действителността ни днес е богата и разнопосочна. Да не говорим за словотворчеството. Така че огромните възможности на нашия език, това е едно от важните неща, което ме предизвиква да превеждам.

Има ли прилика между Възраждането и днешния ден?

Иска ми се да има. За мене това е моделът, образецът. За пример са нашите издатели от края на XIX и началото на XX век, които са работили с ентузиазъм и жажда да дадат на хората нещо. А нашето време плаче за всеотдайни хора. Не трябва да се предаваме. Ние сме толкова жив, гъвкав, работоспособен народ. Да не говорим колко сме били морални, нравствени. На времето най-важна е била дадената дума – дадеш ли дума, връщане назад няма. Важно е днес да обърнем внимание на моралните ценности и повече да си възраваме.

Защо предпочитате "Дунав-прес" и печатницата в Хасково пред всички останали, дори и пред тези в София?

Благодарение на техническата ми редакторка се оказва, че издателството ми има поглед към доста печатници в България. Естествено е човек да избере там, където ще му излезе най-евтино, аз държах и на това – да бъде качествено, а като частен издател, и за най-кратък срок. "Дунав-прес" работят на европейско ниво. Много се надявам да задържат това, с което привличаха издателите – едни малко по-умерени цени в сравнение със София. Много хора, които са видяли нашите книги, станаха клиенти на Хасковската печатница и тази в Русе, защото качествените неща се забелязват.